

สรุป โครงการสัมมนา สอนอย่างไรในบริบทของมหาวิทยาลัย
“Teaching in the University Context : ครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21”
ระยะที่ 1 การปรับกระบวนทัศน์ (Paradigm) เพื่อสร้างผลงานนวัตกรรม
โดย ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผศ.ดร. ธวัชชัย สุ่มประดิษฐ์)
วันที่ 24 ธันวาคม 2557
ณ ห้องSC1-311 อาคารเรียนรวม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 (วิทยากร : ศาสตราจารย์ระพี สาคริก)

ครูเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ ดังนั้นหน้าที่ของครูเพื่อสร้างเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 นั้น ความเป็นครูคือธรรมชาติซึ่งมีอยู่ในรากฐานของแต่ละคน เพียงใครค้นพบได้และนำมาปฏิบัติจากใจจริงย่อมส่งผลสนองตอบในทางที่ดีแก่ตัวเองและศิษย์ร่วมกัน

ชีวิตคนที่ตั้งใจจะเป็นครูนั้น ควรมุ่งมั่นมีความเสียสละ และใช้หลักธรรมเป็นพื้นฐานการนำปฏิบัติได้อย่างซื่อสัตย์สุจริต บุคคลที่ได้ชื่อว่า ครูของศิษย์ พึงต้องให้ความสำคัญกับลูกศิษย์มากกว่าตนเอง เพราะถือได้ว่าศิษย์เปรียบเสมือนเพื่อน และศิษย์นั้นนับมีบุญคุณกับอาชีพครูนำมาซึ่ง “ความปลื้มใจ” นับเป็นอาหารใจของคนเป็นครู

วิญญาณความเป็นครูเป็นสิ่งที่ธรรมชาติได้มอบมาให้แก่วิถีการดำเนินชีวิตของทุกคน เพื่อหวังสร้างสรรค์สติปัญญาให้กับตัวเอง รวมทั้งถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลัง แต่มีบางคนที่มีรากฐานจิตใจอ่อนแอจนกระทั่งไม่อาจสู้กับกิเลสของเพื่อนมนุษย์ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมของผลการจัดการให้มันคงอยู่ได้จึงจำต้องสูญเสียสิ่งอันทรงคุณค่าแก่ชีวิตตัวเองไปอย่างเป็นธรรมชาติ วิญญาณความเป็นครูจึงหาใช่สิ่งที่กิเลสของมนุษย์เป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง เป็นเพียงการกำหนดให้บุคคลออกมาแสดงเป็นตัวละครที่สมมติขึ้นบนเวทีของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ทำให้สิ่งอันทรงคุณค่าแก่ชีวิตตัวเองและเยาวชนคนรุ่นหลังถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย บนสังขารอันเป็นธรรมชาติของชีวิตเราทุกคน เราควรจะหยั่งรู้ความจริงได้ว่า แต่ละคนต่างก็ยืนอยู่ท่ามกลางความหลากหลายของเพื่อนมนุษย์นั้น ทุกคนย่อมมีหน้าที่เป็นทั้งครูและศิษย์ร่วมกันทั้งสองด้าน แต่ความเป็นศิษย์ควรจะเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นครู ดังนั้นครูเป็นศิษย์ของนักเรียนทุกคน ทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

ปรัชญาชีวิตที่สอนไว้ว่า ชาติเป็นเพียงสิ่งสมมติ แม้ประเพณีก็เป็นเพียงสิ่งสมมติเช่นกัน หากมนุษย์ยึดติดทำให้ปราศจากการเท่านั้นถึงความจริง ย่อมนำมาแบ่งแยกคนซึ่งควรอยู่ร่วมกันจนกระทั่งรบราฆ่าฟันกันตายเสมอๆ ทั้งๆ ที่มีการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันบนแผ่นดินเดียวกันของโลกใบนี้

“ไม่ใหญ่ ต้นนี้ มีอายุ
ถึงบางกึ่ง กร่อนผุ เป็นโพรงแผล
แต่ยังคง ยืนมัน ไม่ผ่นแปร
แตกกิ่งใหม่ ใบแผ่ ขึ้นปกคลุม
ให้ต้นกล้า ร่มรื่น ดินชื้นชุ่ม
ช่วยโอบอุ้ม ลูกนกกา ได้อาศัย
จากแผ่นดิน สู้ชีวิต เต็มจิตใจ
ชีวิตใหม่ เติบโตกล้า ทำแรงลม
พายุซ้ำ กระหน่ำซัด ไม่ขัดขึ้น
ยังหยดเย็น มุ่งมัน ไม่หวั่นไหว
ตราบนานดิน สั่นกลบ มึลบใจ
สัญญาไว้ ยึดมั่น ไม่สั่นคลอน
หยั่งรากลึก ลงแผ่นดิน ถิ่นกำเนิด
เป็นบ่อเกิด ศรัทธาธรรม ที่พร่ำสอน
สถิตมั่น ในดวงจิต นิจนิรันดร์
ตราบนานกาล ยังฝังรากแน่น กับแผ่นดิน...”

ความเป็นครูต้องมีความรัก ความเมตตา และความห่วงใยต่อลูกศิษย์ เสมือนเป็นลูกเป็นหลาน โดยเสียสละเข้าไปทำงานเพื่อเพื่อนมนุษย์

“คนเป็นครูต้องนั่งอยู่ต่ำกว่าลูกศิษย์” คนที่มีวิญญานความเป็นผู้ใหญ่อยู่ในหัวใจนั้น ต้องรู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตนหากเป็นความจริงซึ่งมีสองด้านอันถือเป็นหลักธรรมชาติแล้ว จึงไม่ควรนำสิ่งที่เชื่อว่าดีมาวัดและไม่ควร ปิดบังสิ่งที่ตนเองคิดว่าเลวร้าย เอาไว้เป็นความลับ หากกล้าพูดความจริงย่อมมีผู้สรรเสริญ ดังร้อยกรองบทหนึ่ง ซึ่งคนยุคก่อนเคยลืบทิ้งไว้ว่า

จามรีชนข้องอยู่	หยุดปลด
ชีพบ่ รัก รักยศ	ยิ่งไทร
สัตว์โลกซึ่งสมมติ	มีชาติ
ดูเยี่ยงสัตว์นั้นไว้	โลกช่อง สรรเสริญ

ครูที่ดีย่อมไม่ละทิ้งการปฏิบัติ เนื่องจากรู้ว่าเป็นส่วนสำคัญซึ่งช่วยให้คนเป็นครูมีความสุข ยิ่งเป็นการนำปฏิบัติร่วมกับศิษย์อีกทั้งสานถึงคนรุ่นหลังในมุมกว้าง โดยมองหาโอกาสที่จะนำความรู้ที่ตนสั่งสอนลงสู่พื้นดินด้วย การปฏิบัติมีเหตุผลสำคัญเหนือการแสดงออกในลักษณะอื่น จึงควรเน้นการปฏิบัติที่เปิดโอกาสให้ศิษย์สามารถสัมผัสได้อย่างอิสระ ครูที่ดีจึงควรมีนิสัยที่เปิดเผยจากความจริงใจ ถ้าครูให้ความสำคัญแก่ศิษย์จริง บุคคลผู้เป็นครูหากมีรากฐานอิสระจริงย่อมให้ออกาสแก่ศิษย์แสดงออกอย่างอิสระ คนจึงมีโอกาสดำเนินชีวิตเป็นอีกด้านหนึ่ง การเรียนกับครูจริงๆ นั้นแล้ว คือการออกจากห้องเรียน และเข้าเรียนในแบบการดำรงชีวิต ครูสามารถเปลี่ยนศิษย์ให้

เป็นคนที่ดี ไม่ใช่คนเก่ง วิธีการเข้าสัมผัสกับใจของลูกศิษย์ อยู่แบบ two way เป็นการให้ความรู้คำแนะนำแบบ ไม่มียศฐานบรรดาศักดิ์ ไม่มีตำแหน่งอยู่ด้านหน้าโดยพื้นฐานของความเป็นครูต้องมีเมตตาธรรมและมีความเป็นกันเอง

ข้อคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาหัวข้อ ครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21

1. คุณลักษณะของคนที่เป็นครูต้องมองศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงและบูรณาการได้อย่างไร
 - ศึกษา ค้นคว้า แก่นแท้ของศาสตร์ และทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
 - สร้างศรัทธา และบารมี ไม่เพียงสร้างแต่อำนาจ
2. การแบ่งเวลา วางแผน ใช้ชีวิตในการทำงานอย่างไร ช่วงไหนมีความสุขที่สุด
 - ช่วงเวลาที่มีความสุขที่สุด คือการได้ทำงานร่วมกับเพื่อนมนุษย์ เพราะทุกคนล้วนเป็นครู และทำให้เราได้เรียนรู้
3. ความเป็นครูของท่านวิทยากร คืออะไร
 - ความเป็นครู คือ อาหารใจที่ให้ความสุข
 - สอนศิษย์ด้วยใจ
 - เรียนรู้ธรรมชาติของนักเรียนอย่างเปิดใจ
 - คนทุกคนมีจิตวิญญาณความเป็นครูเสมอ
 - ไม่จำเป็นต้องบีบบังคับ
 - ธรรมชาติของเด็กมีความรู้อยู่แล้ว เพียงแค่มาหาความรู้เพิ่มเติม ไม่ใช่ได้ความรู้เพียงจากครูเท่านั้น
 - คนเราจะเรียนรู้ได้ต้อง เจ็บ และเป็นทุกข์ คือธรรมชาติของมนุษย์
 - จูติ กับ การจำความได้ จูติ วัตถุมาก่อน การจำความได้ คือ เริ่มเกิดปัญญา
 - คนเป็นครูต้องมองตนเองก่อน แล้วพยายาม คือมีความวิริยะอุตสาหะ
 - คนเป็นครูต้องมีความเท่าเทียมให้แก่ศิษย์
4. ความเป็นสากลของมหาวิทยาลัยมีความหมายอย่างไร
 - ความสากลของมหาวิทยาลัยอยู่ที่ใจเรา เมื่อมีความรู้แล้วให้นำความรู้ความสามารถมาใช้อย่างเต็มที่
 - การจะเป็นนานาชาติได้ต้องเข้าใจแก่นแท้ธรรมชาติของชาติเรา อย่าเป็นเพียงทาสต่างชาติ อย่าเลียนแบบเพียงเปลือกนอก
 - อย่างนำระบบการแข่งขันมาใช้ปฏิบัติเพียงอย่างเดียวเพราะเป็นการทำลายตัวตน
 - คนเป็นครูที่ดีต้องไม่ทำลายจิตใต้สำนึกของศิษย์
 - ครูต้องสอนประสบการณ์ให้แก่ศิษย์เพราะถือเป็นการเรียนรู้ที่ดี
 - การสร้างงานวิจัยควรเน้นการทำวิจัยวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความเป็นสากล

การปรับกระบวนทัศน์(Paradigm) ของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างศิษย์ที่มี Imagination และ Innovative Thinking

วิทยากร : ศาสตราจารย์ ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนง

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ศิษย์ต้องเรียนรู้ทักษะที่จำเป็น การประสบความสำเร็จของศิษย์ในโลกปัจจุบันคือการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ การแก้ไขปัญหา การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน วิชาหลักและชุดรูปแบบศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ของวิชาหลักและรูปแบบศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความสำเร็จของนักเรียน วิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ, การอ่านหรือภาษาศิลปะ ภาษาโลกศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ภาครัฐและพลเมือง

ระบบการศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณสมบัติของศิษย์ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพทางการศึกษา
2. หลักสูตร การเรียนการสอน
3. การพัฒนาอาจารย์
4. สิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอน ประยุกต์ให้เท่าทันมหาวิทยาลัยอื่น
5. ปรับปรุงรายวิชาเพื่อให้ศิษย์ได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่

หัวใจสำคัญของระบบการเรียนการสอนเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21

Learning and Innovation Skills 4CS: ทักษะการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรม

- Creativity and Innovation : ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- Critical Thinking and Problem Solving : การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา
- Communication : การสื่อสาร
- Collaboration: การทำงานร่วมกัน

สร้างกระบวนการวิจัยของอาจารย์ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจะผลิตบัณฑิตออกไปสู่ตลาดจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคืออาจารย์ต้องพร้อมที่ปรับตัวเพื่อนำมาพัฒนานิสิต การทำวิจัย กระบวนการกระตุ้นงานวิจัยต้องสอดคล้องกับโลกในปัจจุบัน และมีประโยชน์ต่อสังคม สร้างวัฒนธรรมในการส่งเสริมให้อาจารย์เปิดโอกาสให้ศิษย์ ปัจจุบันการศึกษาไทยมักสร้างคนเก่งเป็นคนโกงเพราะเมื่อมีความรู้แล้วนำความรู้มาใช้ทางอวิชา กระบวนการรับนิสิตต้องเน้นคุณภาพ ไม่เน้นแต่เพียงปริมาณเท่านั้น เพราะประเทศไทยปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษามากแต่ไม่มีคุณภาพ ปลุกฝังความดีแก่ศิษย์เพื่อสร้างคุณภาพของผู้สอน การสร้างจริยธรรมในจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องพร้อมที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งใหม่เพื่อความก้าวหน้า และให้มีความรู้เพียงพอที่จะสอนนิสิต เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสาร

เทคโนโลยี เด็กไทยขาดคือ การสื่อสาร และความร่วมมือ เด็กต้องแปลงตัว และพัฒนาตนเองได้ปรับที่อาจารย์
ก่อนเพื่อที่จะได้พัฒนานิสิตได้

คุณลักษณะของนิสิตที่จบออกออกสู่ตลาด ใช้มีความรู้เพียงตำรา ต้องรู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา
ได้ การสื่อสาร และการร่วมงานกับผู้อื่นได้รวมถึงความรู้และทักษะด้านการสื่อสารด้านเทคโนโลยีซึ่งถือเป็นเรื่อง
สำคัญมากในยุคปัจจุบัน

อภิปราย หัวข้อ กระบวนการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21

วิทยากร : - ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นพงษ์ สุดภักดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชิษณุ พันธุ์เจริญ ประธานศูนย์ฝึกอบรมทักษะการสื่อสาร ฝ่ายกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ผู้ดำเนินการอภิปราย : - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สุ่มประดิษฐ์

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยนเรศวร

- รศ.ดร. วารินทร์ แก้วอุไร

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปรับกระบวนการเรียนการสอนอย่างไรให้ดียิ่งขึ้น :ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติภูมิ มีประดิษฐ์

(กลุ่มมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์)

การศึกษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนามนุษยชาติให้สามารถดำรงอยู่ในโลกของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขนั้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการ และวิธีการให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยให้มนุษยชาติสามารถตามทันการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ การจัดการศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

- ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็ว
- ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มาก
- ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างทันสมัย
- ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลากหลายและต่อเนื่องตลอดชีวิต
- ผู้เรียนใช้เวลาเรียนที่สั้นที่สุด และลงทุนต่ำที่สุด

ธรรมชาติของศิษย์เปลี่ยนไป ดังนั้นครูต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เข้าทันยุค ทันสมัย เพื่อให้บัณฑิตมีฉันทะอยู่ในวิชา การพัฒนาการเรียนการสอนหรือออบแบบการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูต้องเข้าใจธรรมชาติ ภูมิหลัง ปัญหา ของศิษย์ เป็นสำคัญ โลกยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน เป็นยุคเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง ดังนั้น จำเป็นต้องสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม ทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีม (หาคนเพื่อการศึกษา) ปรับแนวคิดจากเรียนและสอนให้ห้องเรียน เรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ จึงต้องมีรูปแบบหลากหลาย มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว ตอบสนองความต้องการและศักยภาพของ คน และชุมชน ใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นมากขึ้น เน้นประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก ดี

เก่ง มีความสุข ครูอำนวยความสะดวก โดยปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอน กระจายอำนาจให้สถานศึกษาให้
ท้องถิ่น เอกชน และชุมชน

การออกแบบกระบวนการเรียนการสอน : รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชิษณุ พันธุ์เจริญ
(กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ)

ในการออกแบบการเรียนการสอนที่ดีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องรู้จักและเข้าใจผู้เรียนก่อน เพื่อสร้างความเข้าใจต่อผู้เรียนสร้างคิดเชิงสร้างสรรค์นั้นสามารถก่อให้เกิดนวัตกรรม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเป็นสากลและที่สำคัญมหาวิทยาลัยที่จะสร้างความเป็นสากลต้องสอนศิษย์ให้รู้จักการมีจิตสำนึกต่อสังคม “ปรับกระบวนการสอนโดยมุ่งเน้นการคิดให้กับศิษย์ ไม่มุ่งเน้นเฉพาะการการสอนในองค์ความรู้ ” เพราะ “องค์ความรู้ไม่เปลี่ยนพฤติกรรมของศิษย์ แต่ เจตคติที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมศิษย์ได้ ” โดยมหาวิทยาลัยต้องวัดผลและประเมินผลผู้สอนจากกระบวนการคิด ซึ่งก่อให้เกิดการปรับกระบวนการทัศน์ของครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 ได้

โดยบริบทการสร้างศิษย์ต้องเน้นปฏิบัติจาก อาจารย์ผู้สอนต้องเข้าใจธรรมชาติของนิสิตก่อน โดยต้องให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ของการสร้างการเรียนการสอน สอนศิษย์ด้วยความรักและความเข้าใจ เพราะ “ รักอย่างเดียวไม่เกิดสุข ” ดังนั้นจึงต้องต้องผสมผสานมีความเข้าใจเป็นหลัก และเน้นให้เวลาแก่ศิษย์อย่างเต็มที่ และให้ออกาส ไม่คาดหวังในตัวศิษย์ เคารพในความเป็นนิสิต

บทบาทของครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 ที่จะร่วมออกแบบการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จและเกิดเป็นความสุขทั้งครูและศิษย์ กล่าวคือ ครูต้องเข้าใจและเปลี่ยนทัศนคติของครู พร้อมพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อสร้างความโดดเด่นให้แก่มหาวิทยาลัย และเน้นเป็นสำคัญ ครูต้องสอนศิษย์ให้มีจิตสาธารณะ

การสร้างสื่อเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นพงษ์ สุดภักดี
(กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

เทคโนโลยีเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่น่ามาใช้ในการสร้างสื่อเพื่อการศึกษา ปัญหาของสื่อการเรียนการสอนที่นำเสนอในปัจจุบัน คือ

1. เกิดจากการที่ผู้ดูไม่สนใจ
2. สื่อที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมีไม่พอพอ เนื่องจากไม่ผลิตสื่อเอง นำมาซึ่งการไม่สร้างสรรค์และแบ่งปัน

การสอนที่ต้องมุ่งเน้นการผลิตสื่อเองต้องปรับเปลี่ยน ตามยุคสมัย และพัฒนาคน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และความภูมิใจให้ตนเอง และส่งต่อแก่ศิษย์ มุ่งเน้นให้ศิษย์มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อโดยไม่จำกัดความคิดของศิษย์ เพราะจะเป็นการสกัดความคิดสร้างสรรค์จากศิษย์ และควรสร้างคำถามแบบปลายเปิด

การสอนศิษย์เป็นเรื่องของหัวใจต้องมุ่งสอนศิษย์และพัฒนาตนเพื่อพัฒนาคนรุ่นต่อไป เพราะชีวิตของคนเป็นครูคงไม่มีสิ่งใดสำคัญไปกว่า “ ชีวิตจะมีอะไรมากกว่าการฝากผลงานเอาไว้ในแผ่นดิน ”

ตามบริบทของมหาวิทยาลัยนเรศวร การสร้างครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 นั้น ทางมหาวิทยาลัยต้องร่วมบูรณาการการสอนให้แก่ศิษย์โดยไม่มุ่งเน้นองค์ความรู้ แต่มุ่งออกแบบ สื่อในการเรียนการสอนแก่ศิษย์ให้ตรงตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คือ เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา กระบวนการออกแบบต้องสร้างสรรค์นวัตกรรมในการคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมในวิธีการสอนขึ้นเพื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ทำให้ศิษย์ได้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดกระบวนการคิด และนำมาซึ่งการพิชิตปัญหา และสร้างความเป็นสากลของมหาวิทยาลัยในระดับแนวหน้าของโลกได้